02.11.2016

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Viite: HE 114/2016 vp

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN VASTINE TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTON JA VEROHALLINNON LAUSUNTOJEN JOHDOSTA; HE 114/2016 VP

Sosiaali- ja terveysministeriö on saanut tietosuojavaltuutetun toimiston ja verohallinnon asiantuntijalausuntoja koskevan vastinepyynnön asiassa HE 114/2016 vp. Ministeriö toteaa seuraavaa:

Tietosuojavaltuutetun toimiston lausunto

Esityksen 114/2016 vp kannalta keskeiset perusoikeudet ovat perustuslain 18.1 §, 12.2 § sekä 10.1 §, joista jälkimmäinen kuuluu: ”Jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu. Henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla.”

Esityksessä on otettu huomioon perustuslain säännökset sekä yleislainsäädäntö, kuten henkilötietolaki. Samoin esityksessä on otettu huomioon henkilötietojen suojan osalta erityisesti perustuslakivaliokunnan kannanotot, joihin tietosuojavaltuutetun lausunnossa viitataan.

Sosiaali- ja terveysministeriön käsityksen mukaan tietosuojavaltuutetun toimiston lausunto on esitystä puoltava eikä edellytä esitykseen muutoksia.

Verohallinnon lausunto

Verohallinto on keskittynyt lausunnossaan ehdotettuun 4 c §:än. Se koskee työsuojeluviranomaisen oikeutta saada muun muassa verohallinnolta tietojoukkoja niin sanotun tilaajavastuulain valvonnan kohdentamiseksi.

Käytännössä työsuojeluviranomainen saisi verohallinnolta rajatun listan yritys- ja yhteisötietojärjestelmään rekisteröitävistä yksiköistä, joilla ei ole verovelasta verohallinnon tekemää maksujärjestelyä (esimerkiksi 10 yksikköä). Työsuojeluviranomaisen saamat tiedot olisivat yksiköiden yksilöintitiedot ja verovelan määrää koskevat tiedot.

Saatava tietojoukko, eli lista yksiköistä, rajattaisiin ehdotetun 4 c §:n 2 momentin mukaisesti yhteistyössä verohallinnon kanssa. Tässä huomioitaisiin verohallinnon käytännölliset tiedonluovutusmahdollisuudet. Tietojen luovutusta rajaa tosiasiassa se, mitä tietoa verohallinnolla on hallussaan verotuksen toimittamista varten, sekä se, mitkä ovat verohallinnon tietotekniset mahdollisuudet tietojen luovutuksessa. Vastaavasti tietojoukon rajaamisessa otettaisiin huomioon käsillä oleva työsuojeluviranomaisen tietotarve tilaajavastuulain valvonnan kohdentamisessa sekä työsuojeluviranomaisen tietotekniset mahdollisuudet vastaanottaa tietoa.

Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
www.stm.fi

Puhelin 0295 16001
Telekopio 09 6980 709

e-mail: kirjaamo@stm.fi
etunimi.sukunimi@stm.fi

Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että verohallinnon lausunnossaan korostama verohallinnon ja työsuojeluviranomaisen välinen yhteistyö tietojoukon rajaamisessa olisi käytännössä välttämätöntä.

Ehdotetun 4 c §:n 3 momentin mukaan tilaajavastuulain valvonnan kohdentamisessa tarpeettomiksi jääneet tiedot, kuten verohallinnolta saadut tiedot, olisi hävitettävä välittömästi.

Ehdotettua 4 c §:ä hyödynnettäisiin tilaajavastuulain valvonnan kohdentamisessa käytännössä siten, että työsuojeluviranomainen hankkisi ensin relevantin tietojoukon esimerkiksi verohallinnolta (tiettyjen kriteerien avulla saataisiin tiedot esimerkiksi 10 yksiköstä). Tämän jälkeen työsuojeluviranomainen pyytäisi tarvittaessa verohallinnolta lisätietoja kyseisistä, yksilöidyistä yksiköistä ehdotetun 4 b §:n nojalla. Näiden toimenpiteiden jälkeen työsuojeluhallinnolla olisi käytettävissään tieto siitä, mihin valvontakohteisiin olisi tarkoituksenmukaista tehdä tilaajavastuulain noudattamista koskeva tarkastus.

Tässä vaiheessa niiden yksiköiden tiedot, jotka on saatu verohallinnolta ehdotetun 4 c §:n nojalla ja joita ei käytettäisi tilaajavastuutarkastuksissa, jäisivät tarpeettomiksi ja työsuojeluviranomaisen tulisi hävittää ne välittömästi ehdotetun 4 c §:n 3 momentin nojalla.

Ehdotetussa 4 f §:ssä säädetty - poikkeuksellinen - mahdollisuus luovuttaa muun muassa 4 c §:n nojalla saatuja tietoja eteenpäin muun muassa muutoksenhakuviranomaisille ei koskisi tässä tarkoitettuja välittömästi hävitettäviä tietoja.

Sen sijaan sellaisten yksiköiden tiedot, jotka on saatu verohallinnolta ehdotetun 4 c §:n nojalla ja joita käytettäisiin tilaajavastuutarkastuksissa, liitettäisiin normaaliin tapaan työsuojeluviranomaisen kutakin tarkastusta koskeviin tietoihin. Tiedot hävitettäisiin aikanaan tiedonohjaussuunnitelman mukaisesti. Tietoja voitaisiin myös tarvittaessa luovuttaa eteenpäin 4 f §:n nojalla muun muassa muutoksenhakuviranomaisille.

Sosiaali- ja terveysministeriö viittaa 4 c §:n 3 momenttiin tarpeettomien tietojen välittömästä hävittämisestä ja toteaa, ettei pidä tarpeellisena verohallinnon lausunnossaan esittämää säännöstä, joka koskisi välittömästi hävitettävien tietojen erityistä edelleenluovutuskieltoa. Ehdotettu sääntely kattaa asian. Työsuojeluhallinto tulee järjestämään henkilöstökoulutusta, jossa asiaa voidaan korostaa.

Hallitussihteeri Anne Vänskä